

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Victor Boico,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Sîrbu Lilia prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Crețu Petru Xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță de la 22.10.2016 până la 26.09.2019;

Instanța de apel de la 01.11.2019 până la 30.09.2021;

Instanța de recurs de la 29.12.2021 până la 18.04.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 26 septembrie 2019, Crețu Petru învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, a fost achitat din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunea civilă înaintată de procuror în interesele statului, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Crețu Petru a fost învinuit de organul de urmărire penală în aceea că la data de 31 octombrie 2011, aproximativ la ora 21:00-22:00, aflându-se la domiciliul lui Pîrvu Ion, locuitor al or. xxxx, str. xxxx, împreună cu Gramațchi Serghei, Davîdov Igor, Rusu Ludmila Vladimir, Crețu Nina, Rusu Andrei, Prodan Grigore, toți locuitori ai or. xxxx, în urma consumului în comun a băuturilor alcoolice, între Crețu Petru și Gramațchi Serghei a început o ceartă pe motiv că Gramațchi Serghei s-a adresat cu cuvinte injurioase în adresa sa și a mamei sale, Crețu Nina, și aceștia, la propunerea lui Crețu Petru, au ieșit în stradă, în fața gospodăriei lui Pîrvu Ion să discute, unde, se pretinde că Crețu Petru i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului lui Gramațchi Serghei.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.xxx din 30.11.2011 și raportul de expertiză medico-legală suplimentară nr.xxx din 29.09.2016 la Gramațchi Serghei

au fost constatate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă cu infiltrări sangvine multiple în țesuturile moi a capului, hematom subdural masiv cu volum circa 320 ml cu compresie cerebrală, hemoragii sub pia mater, în țesuturile și ventriculele creierului, fractură a oaselor nasului, echimoze, excoriații, infiltrări sangvine în țesuturile moi a toracelui, care prezintă pericol pentru viață în momentul cauzării și conform acestui criteriu se califică ca vătămări corporale grave și sunt în legătură cauzală directă cu survenirea morții, în urma cărora Gramațchi Serghei a decedat la data de 01 noiembrie 2011, ora 23:30.

Pretinsele acțiuni ale inculpatului Crețu Petru au fost încadrate conform prevederilor art. 151 alin. (4) Cod penal, individualizată prin *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, care a provocat decesul victimei.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea integrală a sentinței contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crețu Petru să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, în baza Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008, în vigoare din 24 mai 2009, numindu-i pedeapsă 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De asemenea, a solicitat admiterea cererii acuzatorului de stat cu privire la recuperarea cheltuielilor judiciare suportate de stat și dispunerea încasării din contul lui Crețu Petru cheltuielile suportate de IGP al MAI al Republicii Moldova, în legătură cu extrădarea lui din Federația Rusă, în sumă de 19 434,68 lei.

În motivarea apelului a indicat că, instanța a motivat achitarea lui Crețu Petru prin faptul că probele examinate nu dovedesc vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii incriminate, însă această poziție este contrară prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, or, cumul de probe administrat în respectiva cauză demonstrează contrariul.

În acest sens, procurorul a solicitat ca să fie apreciate critic declarațiile martorului Prodan Grigore date în instanța de judecată, ca declarații date în favoarea inculpatului Crețu Petru, unde el a menționat că nu a văzut ca Crețu Petru să-i aplice careva lovituri lui Gramațchi Serghei, declarând că a văzut doar cum Crețu Petru doar se întindea cu Gramațchi „*posibil Crețu Petru să-l fi lovit pe Gramațchi*”. A mai declarat că Gramațchi a căzut jos, dar nu a observat cum a căzut. Când a intervenit să-i despartă, a menționat că a văzut că lui Gramațchi Sergiu îi curgea sânge din regiunea nasului. Înainte de altercație lui Gramațchi nu-i sângera nasul. Totodată, menționează că altercația între Crețu și Prodan a avut loc inițial pe acostament la vreo 5 m de poarta lui Prodan, ulterior s-au mișcat la vreo 10-15 m spre centru. Or, în ședința de judecată martorul Prodan Grigore a confirmat că se află în relații de prietenie cu Crețu Petru.

În același timp, instanța de judecată nu a dat careva apreciere declarațiilor martorului Prodan Grigore date în ședința de judecată care a menționat că totuși a văzut cum la vreo 5 metri de poartă la Pîrvu Ion, Crețu Petru a început să se întindă cu Gramațchi Serghei, a văzut că lui Gramațchi Serghei îi sângera nasul, ulterior aceștia doi s-au îndepărtat în direcția centrului or. Cimișlia, înspre casa unde locuiește Plop Petru.

De către instanța de judecată au fost considerate ca inadmisibile declarațiile martorilor Crețu Nina, Rusu Ludmila și Rusu Andrei pe motivul că nu au fost respectate prevederile art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece de către acuzatorul de stat au fost prezentate suficiente dovezi despre imposibilitatea asigurării prezenței acestora în instanța de judecată, în legătură cu decesul martorului Crețu Nina, ceea ce era imposibil de prevăzut la etapa urmăririi penale, precum și plecarea peste hotarele Republicii Moldova a martorilor Rusu Ludmila și Rusu Andrei unde și-au stabilit locul de trai.

Totodată, procurorul a menționat că, la etapa urmăririi penale inculpatul Crețu Petru a refuzat să dea declarații și de aceea era imposibilă efectuarea confruntărilor între martori și învinuit.

De asemenea, a invocat că, instanța de judecată neîntemeiat a reținut că Gramațchi Serghei ar fi primit leziunile corporale în urma tamponării de un automobil doar în baza afirmației făcute de către succesul părții vătămate decedate Gramațchi Timofei, fără a exista careva temeiuri rezonabile de a presupune că leziunile corporale au fost cauzate lui Gramațchi Serghei în circumstanța dată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 septembrie 2021, a fost respins apelul declarat de către procuror ca fiind nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că instanța de fond în strictă conformitate cu normele legale probele anexate la speță corect a conchis asupra achitării lui Crețu Petru din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Lecturând textul sentinței primei instanțe, verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, instanța de apel a stabilit că, probele cercetate nu atestă că fapta inculpatului Crețu Petru întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, pe cât pentru emiterea unei sentințe de condamnare este necesar cumulul de probe, care incontestabil certifică despre săvârșirea infracțiunii numite de către inculpat.

Analizând și verificând circumstanțele și evenimentele ce țin de învinuirea adusă lui Crețu Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a determinat circumstanțele

de fapt și de drept privind învinuirea înaintată în privința inculpatului și în strictă conformitate cu prevederile normelor de drept material și de procedură penală, soluția primei instanțe fiind una justă și echitabilă, corespunzător cumulului probelor administrate în cauză.

Astfel, instanța de apel a menționat că instanța de fond just l-a achitat pe Crețu Petru de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

La caz, instanța de apel a relatat că există două temeuri conform căreia persoana poate fi recunoscută nevinovată și două procedee prin care se stabilește nevinovăția.

Deci, în ceea ce privește primul procedeu recunoașterea sau stabilirea nevinovăției corespunde nevinovăției reale a inculpatului. Această situație este realizată doar atunci când a fost stabilit cu desăvârșire că fapta nu a existat sau că nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Caracteristica celui de al doilea procedeu este răsfrângerea asupra deciziei cu privire la nevinovăție a prezumției de nevinovăție, deoarece conform ei orice dubiu ce apare pe parcursul examinării cauzei penale este interpretat în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

Necontestarea existenței faptului infracțional determină ca inculpatul să fie achitat conform prevederilor legale, bazându-se pe faptul că au fost examinate toate materialele și probele prezentate instanței și ele nu dovedesc faptul cu privire la vinovăția inculpatului. Din cele expuse privitor la procedura de stabilire a nevinovăției, putem afirma că nevinovăția în procesul penal desemnează ori faptul inexistenței reale a faptei ori ca urmare a procesului probațiunii nedovedirii existenței ei, după ce au fost examinate toate probele.

Astfel, instanța de apel a constatat că în primul caz avem toate probele care ne indică despre nevinovăția persoanei, pe când în cel de al doilea nu există probe sau acestea nu sunt suficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului.

O strânsă legătură în cadrul procesului penal există între nevinovăție și achitare. Achitarea poate avea două accepțiuni: - institut de drept; - fapt real.

Pentru a stabili adevărul în procesul penal, activitatea de probațiune și însăși probele trebuie să reflecte imparțial evenimentele care au avut loc în realitate. Activitatea de probațiune spre deosebire de alte forme de cunoaștere este împiedicată de unii factori obiectivi și subiectivi.

Din cele expuse, instanța de apel a stabilit că esența achitării este reprezentată de rezultatele probațiunii, iar în speță ansamblu probatoriu administrat, atât de partea acuzării, cât și de către partea apărării, este relevant pentru emiterea unei sentințe de

achitare, deoarece niciuna din probe nu indică că fapta ar fi fost comisă de către inculpatul Crețu Petru.

În ședința de judecată a instanței de apel cu privire la elementele infracțiunii s-a constatat că, obiectul juridic principal al infracțiunii imputate lui Crețu Petru constă în relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei și obiectul juridic secundar al acestei infracțiuni îl formează relațiile sociale cu privire la viața persoanei.

Obiectul material al vătămării intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății îl constituie corpul persoanei.

Victimă a acestei infracțiuni poate fi orice persoană în viață.

Latura obiectivă a infracțiunii imputate lui Crețu Petru are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă de cauzare a vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății; 2) urmările prejudiciabile sub forma decesului victimei (urmările prejudiciabile secundare); legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, iar această legătură de cauzalitate trebuie să fie cuprinsă de vinovăția făptuitorului.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță corect a reținut precum că, asupra lui Gramațchi Serghei a fost comisă fapta prejudiciabilă de cauzare a vătămării grave a integrității corporale, soldate cu urmările prejudiciabile sub forma decesului acestuia, care potrivit Raportului de examinare medico-legală nr. 216 din 01 noiembrie 2011, Raportului de expertiză medico-legală nr. xxx din 30 noiembrie 2011, precum și a Raportului de expertiză medico-legală suplimentară nr. xxx din 28 septembrie 2016 sunt în legătură de cauzalitate, adică moartea lui Gramațchi Serghei a survenit de pe urma leziunilor corporale grave primite anterior identificării lui lângă gardul gospodăriei lui Plop Petru.

Subsecvent, ca și instanța de fond, instanța de apel a stabilit că, rapoartele de expertiză medico-legale supra invocate nu demonstrează și nu probează faptul cum anume lui Gramațchi Serghei i-au fost cauzate vătămrile grave a integrității corporale, adică nu a fost stabilit modul de cauzare, timpul în care dânsul a primit leziunile sau consecutivitatea primirii acestor leziuni.

Instanța de apel stabilește că, rapoartele de expertiză menționate nu indică în mod incontestabil asupra vinovăției lui Crețu Petru.

În ceea ce privește „*legătura de cauzalitate care trebuie să fie cuprinsă de vinovăția făptuitorului*” instanța de apel a constatat că, apare circumstanța care nu a fost soluționată de către partea acuzării, atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, nu au fost prezentate nici o probă care ar demonstra cu certitudinea că, anume Crețu Petru a acționat asupra lui Gramațchi Serghei în vederea cauzării ultimului a vătămării grave a integrității corporale cu intenție directă, sau l-a amenințat pe acesta cu răfuială fizică sau cu moartea.

Totodată, nici martorii existenți în speță nu au confirmat în mod indubitabil despre aplicarea violenței fizice de către Crețu Petru asupra lui Gramațchi Sergiu care ar fi dus la decesul ultimului.

Astfel, declarațiile martorului Prodan Grigore date la data de 28 aprilie 2012 date la faza de urmărire penală și ulterior la data de 02 mai 2018 date în instanța de fond, diferă în mod substanțial, indicând în mod expres că *„la poliție i s-a indicat ce anume trebuie să zică la declarații. Indică că, nu toate cele declarate în procesul-verbal de audiere a martorului din 28 aprilie 2012 este adevărat, susține că a fost impus să zică așa ceva. Îl amenințau colaboratorii poliției că dacă nu va spune cum i s-a indicat, va fi închis sau pedepsit. Două foi cu declarațiile date de el au fost rupta pentru că nu a spus ce trebuie anume. Nu-și amintește dacă i-a fost dat citire procesului-verbal de audiere a martorului. Colaboratorul poliției i-a indicat să spună că Crețu Petru l-a bătut pe Gramațchi Sergiu. Susține că Gramațchi Sergiu și Crețu Petru s-au întins de haine, el i-a despărțit. Nu a văzut ca aceștia să cadă pe jos, tot acest timp ei erau în picioare. El personal l-a luat pe Crețu Petru spre casă pentru a nu se continua cearta”*.

Pe cale de consecință, instanța de apel a ajuns la concluzia că nu poate imputa lui Crețu Petru violența criminală ce s-a soldat cu cauzarea de prejudicii vieții și sănătății lui Gramațchi Serghei.

Or, acțiunea violentă presupune intenția directă de a cauza leziuni corporale grave, dintr-un anumit motiv cert cu scop bine determinat.

Subsecvent, la caz, urmează a fi aplicate prevederile art. 8 Cod de procedură penală, unde se indică că, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată, atât timp, cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

În speță, instanța de apel a reținut că, anterior conflictului, a avut loc adresarea lui Gramațchi Serghei față de mama lui Crețu Petru cu cuvinte necenzurate, iar din acest motiv cei doi au ieșit afară și s-au certat, s-au îmbrâncit și între ei a avut loc un schimb de lovituri.

Faptul supra invocat a fost confirmat prin declarațiile martorului Pîrvu Ion, care este stăpânul casei în care s-au întâlnit Crețu Petru și Gramațchi Sergiu, și care a declarat că, *„Gramățchi Sergiu a început a se certa cu Crețu Petru din cauza că primul a*

numit-o cu cuvinte necenzurate pe Crețu Nina (mama inculpatului). Văzând că Gramațchi Sergiu și Crețu Petru s-au ridicat de la masă și se certau, le-am spus să plece acasă".

Astfel, instanța de apel a conchis că, declarațiile date de Pîrvu Ion relatează despre cearta dintre Gramațchi Serghei și Crețu Petru și nicidecum nu indică asupra cauzării leziunilor corporale grave de către inculpat. Astfel, instanța de apel a menționat că, cearta în principiu nici nu a fost negată de Crețu Petru și a fost menționată și de martorii Crețu Nina, Rusu Andrei, Davîdov Igor.

Asupra declarațiilor date de martorul Cazacu Nina, care au fost solicitate de a se da citire de către acuzatorul de stat, instanța de apel a stabilit că acestea nu pot fi puse la baza învinuirii lui Crețu Petru, or, martorul personal a indicat că din spusele altor persoane a înțeles că Gramațchi Sergiu a fost bătut de Crețu Petru fapt ce repetat ridică dubii ce urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Cu referire la alegerile acuzatorului de stat precum că, vina inculpatului Crețu Petru se confirmă și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01 noiembrie 2011, raportul de examinare medico-legală nr. xxx din 02 noiembrie 2011, raportul de expertiză medico-legală xxx din 30 noiembrie 2011, raportul de expertiză medico-legală suplimentară nr. xxx din 29 septembrie 2016, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, or, probele invocate confirmă nu vinovăția lui Crețu Petru în comiterea infracțiunii imputate, ci confirmă efectuarea actelor procesuale obligatorii de stabilire a leziunilor corporale care au dus la decesul persoanei, legătura de cauzalitate și descrie locul unde a fost identificată partea vătămată.

Subsecvent, instanța de apel a constatat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe care a indicat că, *„constată o multitudinea de incertitudini cu privire la evenimentele întâmplate în noaptea de 31.10.2011 spre 01.11.2011 în raport cu Gramațchi Serghei, natura sau cauza traumelor primite de acesta, dar cel mai incert este subiectul, adică persoana care le-a cauzat".*

La caz, instanța de apel a reținut ca întemeiată și concluzia instanței de fond prin care s-a indicat că, *„În această ordine de idei, instanța de judecată consideră oportun de a statua asupra faptului că în speță, la calificarea faptei imputate inculpatului Crețu Petru, vom lua în considerare faptul că în acțiunile lui nu se regăsesc elementele obligatorii caracteristice pentru infracțiunea prevăzută la art.151 alin.(4) Cod penal, anume latura obiectivă și cea subiectivă, care implică elementul subiectiv, manifestat prin vinovăția subiectului cu modalitățile sale, precum și motivul și scopul comiterii infracțiunii. Or, în conformitate cu prevederile art.17 Cod penal, persoana care a săvârșit infracțiunea și își dădea seama de caracterul prejudiciabil a acțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient survenirea acestor urmări poate fi considerată ca subiect al infracțiunii comise cu intenție. Numai unitatea acestor trei elemente, ce stabilesc atitudinea psihică a persoanei față de acțiune (inacțiune) și concomitent, față de consecințele, alcătuiesc*

noțiunea penală-juridică a intenției stabilite de legiuitor”, or, acestea coincid cu opinia instanței de apel și cu materialul probator cercetat în ședință.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic poziția apelantului, referitor la faptul că acțiunile inculpatului Crețu Petru au fost orientate spre cauzarea morții lui Gramațchi Serghei, în urma unui conflict apărut între cei doi, or, scenariul descris de către acuzatorul de stat nu a fost probat prin probe pertinente și concludente.

Instanța de fond corect a reținut că, *„învinuirea formulată de către procuror este ambiguă și neîntemeiată, fiind necesară implicarea instanței de judecată în opera de individualizare a răspunderii penale”*.

În cele din urmă, instanța de apel a stabilit asupra motivării ample și temeinice cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului Crețu Petru, astfel toate acestea fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Prima instanța corect a stabilit dubii, interpretarea cărora în favoarea inculpatului duce la achitarea acestuia.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, procurorul indică că motive similare celor invocate în cererea de apel, și anume, dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță care nu corespunde prevederile procesual-penale prevăzute de art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, recurentul găsește decizia drept una nemotivată conform garanțiilor stabilite de către art. 6 al Convenției Europene cu privire la drepturile omului, or, instanța de apel nu a oferit răspuns la toate alegațiile procurorului din cererea de apel.

6. Judecând recursul ordinar declarat de către procuror în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel

pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume, că *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii* și-a găsit confirmarea în cauza dată, invocând în acest context următoarele.

Colegiul penal lărgit subliniază că, recurentul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept menționate mai sus, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit deciziei recurate instanța de apel a menținut sentința prime instanțe prin care inculpatul a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

Analizând decizia contestată, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a menținut sentința prin care s-a invocat temeiul de achitare precum că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat, însă în partea descriptivă a sentinței a indicat concluzii din care rezultă și alt temei de achitare, de rând cu cel indicat în dispozitiv.

Așadar, instanța de recurs consideră esențial de elucidat următorul aspect, prin prisma conținutului sentinței.

Potrivit sentinței de achitare, prima instanță a indicat un șir de concluzii cum ar fi „(...) vom lua în considerare faptul că în acțiunile lui nu se regăsesc elementele obligatorii caracteristice pentru infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal, anume latura obiectivă și cea subiectivă (...)”, ceea ce semnaleză temeiul de achitare prevăzut la pct. 3) alin. (1) art. 390 Cod de procedură penală, unde este stipulat că, sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, concluzie enunțată în partea descriptivă a deciziei (*a se vedea f.d. 94, vol. I, pct. 3.22 din sentință*).

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, deși instanța de fond a conchis că inculpatul urmează a fi achitat de sub învinuirea înaintată din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat, în urma sintezei concluziilor evocate de către aceasta în sentința pronunțată și menționate supra, se observă o inadvertență în stabilirea

temeiului ce stă la baza achitării lui Crețu Petru, fiind constatate concluzii cu temeieri de achitare diferite „fapta nu a fost săvârșită de inculpat” și „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”, temeieri prevăzute de art. 390 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală.

Prin decizia din 30 septembrie 2021, Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat menține sentința de achitare și de asemenea în partea descriptivă a deciziei indică concluzii contradictorii temeiului de achitare indicat în dispozitiv, și anume „Lecturând textul sentinței primei instanțe, verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, Colegiul judiciar conchide că, probele cercetate nu atestă că fapta inculpatului Crețu Petru întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, pe cât pentru emiterea unei sentințe de condamnare este necesar cumul de probe, care incontestabil certifică despre săvârșirea infracțiunii numite de către inculpat” (f.d. 121-verso, vol. II), „În ceea ce privește „legătura de cauzalitate care trebuie să fie cuprinsă de vinovăția făptuitorului” Colegiul constată că, apare circumstanța care nu a fost soluționată de către partea acuzării, atât în instanța de fond cât și-n instanța de apel, nu au fost prezentate nici o probă care ar demonstra cu certitudinea că, anume Crețu Petru a acționat asupra lui Gramațchi Serghei în vederea cauzării ultimului a vătămării grave a integrității corporale cu intenție directă, sau l-a amenințat pe acesta cu răfuială fizică sau cu moartea” (f.d. 123, vol. II), care la fel semnaleză temeiul de achitare prevăzut la pct. 3) alin. (1) art. 390 Cod de procedură penală, „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit atestă că, menționarea concomitentă a două temeieri de achitare care se exclud una pe alta, în aceeași hotărâre judecătorească este o eroare de procedură, fapt ce în viziunea Colegiului penal lărgit semnaleză prezența temeiului pentru recurs „motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii”, care este prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit reamintește că, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

Mai mult decât atât, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (a se vedea cauza *Fomin vs Moldova* din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Rezumând cele menționate mai sus, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia

instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină cont de jurisprudența națională, de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Sîrbu Lilia, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 septembrie 2021, în cauza penală, în privința lui *Crețu Petru Xxxx* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Decizia pronunțată integral la **14 iunie 2022**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Victor Boico